

Informace pro občany České republiky o podmínkách hlasování ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2024 na území České republiky

publikováno dne 15. března 2024

Volby do Evropského parlamentu na území České republiky upravuje zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon").

Kdy se budou volby do Evropského parlamentu na území České republiky konat? (§ 3 zákona)

Volby do Evropského parlamentu se budou na území ČR konat

- v pátek 7. června 2024 od 14.00 hodin do 22.00 hodin a
- v sobotu 8. června 2024 od 8.00 hodin do 14.00 hodin.

Za jakých podmínek má občan České republiky právo hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky? (§ 5, § 28 a § 36 zákona)

Voličem je občan ČR, který alespoň 8. června 2024 dosáhne věku 18 let. Volič může hlasovat, pouze pokud je zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu, popřípadě hlasuje na voličský průkaz (viz níže) a

- nemá omezenou svobodu z důvodu ochrany zdraví nebo
- nemá omezenou svéprávnost k výkonu volebního práva.

Seznam voličů pro volby do Evropského parlamentu na území České republiky (§ 27 a 28 zákona)

Podmínkou výkonu volebního práva ve volbách do Evropského parlamentu je zápis voliče, do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Tento seznam vede obecní úřad, městský úřad, úřad městyse, magistrát statutárního města, které není územně členěno, úřad městské části nebo městského obvodu (dále jen "obecní úřad") pro každé volby do Evropského parlamentu postupem daným zákonem. Nejpozději 40 dnů přede dnem voleb (28. dubna 2024) zanesou obecní úřad do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu údaje ze stálého seznamu voličů. **Tímto způsobem je každý občan ČR, který má právo volit ve volbách do Evropského parlamentu a má na území České republiky trvalý pobyt, zapsán automaticky do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu.**

Volič si může ověřit na obecním úřadě svůj zápis ve stálém seznamu voličů pro všechny druhy voleb na území České republiky nebo později (po 28. dubnu 2024) svůj zápis přímo v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu.

Ve věcech chyb a nedostatků v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu se lze, pokud žádosti o opravu nevyhoví sám obecní úřad, do 30 dnů přede dnem voleb (do 8. května 2024) domáhat podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí soudu o provedení opravy nebo doplnění seznamu.

Obecní úřad do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu dále nejpozději 20 dnů přede dnem voleb (18. května 2024) zanesou voliče, kteří nemají ve správním obvodu tohoto obecního úřadu trvalý pobyt, ale kteří v jeho obvodu

- a. jsou v nemocnici, porodnici, sanatoriu, ústavu sociální péče nebo v obdobném ústavu a zařízení, nebo
- b. jsou v policejní cele, v místě výkonu vazby nebo v místě výkonu trestu odnětí svobody, a kteří byli obecnímu úřadu nahlášeni velitelem nebo správcem příslušného zařízení; ten zároveň o zápise informuje obecní úřad v místě trvalého pobytu voliče. **O tento zápis by měl**

volič požádat pouze v případě, kdy je jeho pobyt ve dny voleb v některém z uvedených zařízení zřejmý, neboť následné změny spočívající v dopsání voliče do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu v místě jeho trvalého pobytu již nelze provádět. (Není-li pobyt v zařízení ve dny voleb zřejmý, doporučujeme voliči požádat si o voličský průkaz - viz níže.)

Jak postupovat, když se volič přestěhuje? (§ 28 zákona)

1. Pokud volič změni obec trvalého pobytu **v rámci území České republiky** po zápisu do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu (tj. po 28. dubnu 2024) bude na obecním úřadě v místě předchozího bydliště automaticky vyškrtnut ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Aby volič mohl ve volbách do Evropského parlamentu hlasovat v místě nového trvalého pobytu, je třeba, aby u obecního úřadu v místě předchozího trvalého pobytu požádal o potvrzení o vyškrtnutí. Toto potvrzení je nutné předložit obecnímu úřadu v místě nového bydliště nejpozději do 5. června 2024 nebo ve dny voleb okrskové volební komisi ve volební místnosti v místě nového bydliště. Zároveň musí volič prokázat své právo hlasovat ve volebním okrsku (občanským průkazem s odděleným rohem a potvrzením o změně místa trvalého pobytu nebo novým občanským průkazem s aktuálními údaji). Volič, který se přestěhuje v rámci území ČR před 28. dubnem 2024, nemusí činit žádný úkon; stejně tak volič, který se přestěhuje v rámci téže obce, resp. městské části nebo městského obvodu.
2. Pokud volič **po návratu na území České republiky ze zahraničí**, kde byl veden ve zvláštním seznamu voličů na zastupitelském úřadě, hodlá hlasovat ve volbách, musí požádat zastupitelský úřad o vyškrtnutí ze zvláštního seznamu voličů. Zastupitelský úřad mu o vyškrtnutí vydá potvrzení. Toto potvrzení je nutné předložit obecnímu úřadu v místě trvalého pobytu nejpozději do 5. června 2024 nebo v dny voleb okrskové volební komise ve volební místnosti příslušné podle místa trvalého pobytu.

Kde lze hlasovat? (§ 36 zákona)

1. Volič hlasuje **ve volební místnosti** na území obce, u jejíhož obecního úřadu je zapsán v seznamu. Je-li v obci více volebních okrsků, hlasuje volič v té volební místnosti, kam podle místa svého bydliště patří. Starosta obce zveřejní nejpozději do 23. května 2024 způsobem v místě obvyklým (většinou na úřední desce obce), které části obce náleží do jednotlivých volebních okrsků, a uvede adresy volebních místností.
2. Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních, důvodů obecní úřad a ve dnech voleb svoji okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost. Okrsková volební komise však může vysílat své členy s přenosnou volební schránkou pouze v rámci svého volebního okrsku. Na základě žádosti vyše okrsková volební komise k voliči dva své členy **s přenosnou volební schránkou**, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování postupují členové okrskové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.
3. Volič může hlasovat v jakékoli volební místnosti na území České republiky, musí však ve volební místnosti (kromě prokázání své totožnosti a občanství) odevzdat okrskové volební komisi **voličský průkaz** (viz níže).

Jak si může volič opatřit voličský průkaz? (§ 30 zákona)

Volič, který nemůže nebo nehodlá volit ve svém volebním okrsku, může požádat o voličský průkaz. S voličským průkazem může volič hlasovat v jakémkoliv volebním okrsku na území ČR. Voličský průkaz vydává obecní úřad příslušný podle místa pobytu voliče (tj. ten, u kterého je volič zapsán v seznamu).

Volič může požádat o voličský průkaz ode dne vyhlášení voleb, a to

- osobně nejpozději **5. června 2024 do 16:00 hodin** nebo
- písemně tak, aby byla **žádost doručena obecnímu úřadu nejpozději 31. května 2024 v 16:00 hodin**. Písemná žádost musí být opatřena úředně ověřeným podpisem voliče nebo zaslána v elektronické podobě prostřednictvím datové schránky (nestačí pouhý e-mail).

Obecní úřad předá voliči voličský průkaz nejdříve 23. května 2024, a to buď voliči osobně, nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu, anebo jej voliči zašle.

Co učiní volič po příchodu do volební místnosti? (§ 36 zákona)

- Hlasovací lístky obdrží všichni voliči na adresu trvalého pobytu nejpozději **4. června 2024**. Hlasovací lístky si je možné vyžádat i ve volební místnosti.
- Volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.
- Volič musí ve volební místnosti prokázat svou totožnost a státní občanství ČR platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem ČR anebo cestovním průkazem nebo platným občanským průkazem.
- Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství, nebude mu hlasování umožněno.
- Pokud volič hlasuje na voličský průkaz, je povinen ho odevzdat okrskové volební komisi.
- Volič obdrží od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku opatřenou úředním razítkem. Na požádání mu komise vydá i sadu hlasovacích lístků.
- **Voliči, který není zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu, okrsková volební komise hlasování neumožní.** To neplatí, pokud volič hlasuje na voličský průkaz nebo pokud předloží potvrzení o vyškrtnutí ze zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským úřadem nebo potvrzení o vyškrtnutí ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu v souvislosti se změnou trvalého pobytu a prokáže své právo hlasovat ve volebním okrsku.

Jak volič hlasuje? (§ 37 zákona)

- S úřední obálkou a hlasovacími lístky vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. Zde si **vybere hlasovací lístek** toho kandidujícího subjektu, pro který chce hlasovat.
- **Na vybraném hlasovacím lístku může volič nanejvýš dvěma kandidátům udělit preferenční hlas. To učiní tak, že zakroužkuje jejich pořadové číslo.** Pokud volič zakroužkuje více než dva kandidáty, nebude se přihlížet k žádnému přednostnímu hlasu. Jiné úpravy hlasovacího lístku nemají na jeho posuzování vliv.
- Poté vloží volič tento hlasovací lístek do úřední obálky. Volič by měl při vkládání hlasovacího lístku do úřední obálky dát pozor na to, aby omylem nevložil do úřední obálky (např. z důvodu slepení) více hlasovacích lístků. V takovém případě by se totiž jednalo o neplatný hlas voliče.
- Volič hlasuje tak, že úřední obálku s vybraným hlasovacím lístkem vloží před okrskovou volební komisí do volební schránky.
- S voličem, který nemůže pro tělesnou vadu vybrat nebo upravit zvolený hlasovací lístek anebo nemůže číst nebo psát, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise, a hlasovací lístek za něho upravit a vložit do úřední obálky, a popřípadě i úřední obálku vložit do volební schránky.